

zhaja vsak torek in petek
za časa vojne.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo
uredništvu lista »Mir« v Celovec,
Pavličeva ulica šte. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod na-
pisom: Upravništvu lista »Mir« v
Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se
plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIII.

Celovec, 22. decembra 1914.

Št. 68.

Praznik miru, kako si krvav!

Najljubeznivejši praznik je tu, praznik krščanskih družin, ki obhajajo prihod kralja miru, ki se je učlovečil, da nam prinese mir in zveličanje. Koliko stotisoč družin na letošnji Božič ne bo občutilo tistega blaženega božičnega miru in sreče, ker bodo njihove misli plavale na daljna, krvava bojišča, kjer razsaja divji boj in kjer sredi boja morda mislijo vojaki na svoje domove, na svoje domače. In morda niti ta dan se ne bodo mogli nemoteno spominjati svojih domačih, če bo razsajal bojni grom.

Sv. oče so hoteli vsaj to dobroto doseči za krščanski svet in krščanske vojake, pa tudi to zaman. Zveličar, knez miru, ni prinesel človeštvu vojn in grozot, vojne prinaša človeštvu, ki ne mara živeti po Kristusovih zapovedih. Čimbolj se človeštvo in države odtujujejo krščanstvu in krščanskemu življenju, čimveč krivic se dogaja in čimveč zlobnih naklepov se napravlja na svetu, tem bliže stoji svet vojnám, tem manjše je upanje na mirne čase, Bog pa pripušča, da se svet za svoje pregrehe sam kaznuje z vojnami in vsemi njihovimi strašnimi posledicami.

Goreče molitve naj kipijo ob Božiču k božjemu Detetu, da nam prinese mir v duše in trajni mir v države in olajša gorje, ki ga prinašajo vojni časi.

Spominjamo se vseh dragih na bojišču! Veliko jih je! Vse naše misli, naše želje, naše molitve so pri njih in pri božjem Detetu.

Veliko jih pa še počiva na tuji zemlji, da jih na tem svetu ne bomo več videli. Storili so svojo dolžnost, in zato se udajmo v božjo voljo in ne obupujmo in ne tarnajmo preveč! Sveta božja volja naj se zgodi povsod in vselej!

Povrnimo se k Bogu, da bomo doživeli veselejše božične praznike!

„Delajte pokore, ker kraljestvo božje je blizu!“ je klical klicar v puščavi.

„Delajte pokoro, ker božje kraljestvo je blizu!“ je govoril knez miru, Zveličar.

Tako nam je vedno klicala katoliška Cerkev, in tako kliče sedaj vsemu krščanstvu nje sedanji vidni poglavar Benedikt XV!

Zanimivosti iz vojske.

RUSKO UMIKANJE NA CELI ČRTI.

Avstrijsko poročilo.

Dunaj, 17. decembra. Uradno se poroča: Zadnja poročila ne dopuščajo nobenega dvoma, da je upiranje ruske glavne sile zlomljeno.

Na južnem krilu v večdnevni bitki pri Limanovi, na severu od naših zaveznikov pri Lodzu in sedaj tudi na Bzuri popolnoma premagani, vsled našega prodiranja preko Karpatov od juga sem ogroženi, je sovražnik nastopil splošno umikanje, ki ga skuša kriti na karpatskem predozemlju trdovratno se boreč.

Tukaj napadajo naše čete iz črte Krosno-Zaklyczin.

Na ostali bojni črti je zasledovanje v teku.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, gm.

Odločitev v Severni Poljski.

Berolin, 17. decembra. Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 17. decembra dopoldne: Od Rusov napovedana ofenziva proti Šleziji in Poznanjskem se je popolnoma ponesrečila.

Sovražne armade so bile v vsej Poljski po trdovratnih hudih bojih na fronti prisiljene k umikanju. Sovražnika povsod zasledujejo. Pri včerajšnjih in predvčerajšnjih bojih v Severni Poljski je odločila hrabrost

zapadno pruskih in hesenskih polkov. Sadržali te odločitve se zaenkrat še ne dajo pregledati.

Najvišje armadno vodstvo.

Položaj na severu.

Vojaški sotrudnik „Tagesposte“ presoja položaj na severnem bojišču takole: Splošno umikanje Rusov je v polnem tiru. Umikanju v Galiciji in v Južni Poljski od nas premaganih štirih ruskih armad so se pridružile tudi prva, druga in peta ruska armada, ki so stale nasproti Hindenburgovim četam.

Odločitev topot ni padla na Poljskem, ampak v Zapadni Galiciji, torej na levem ruskem krilu. Velika bitka pri Limanovi, v kateri je naša pod vodstvom nadvojvode Jožefa Ferdinanda stoječa četrta armada in še neki drugi avstro-ogrski del armade Ruse odločilno premagal, je imela za posledico najprej umikanje Rusov v Zapadni Galiciji in nato v Južni Poljski.

Kam da se Rusi umikajo, se še ne da spoznati.

Največjega pomena so sedaj dogodki v vzhodnem delu Zapadne Galicije. Tam se še upirajo močne ruske sile na črti Lisko-Zaklyczin.

Boroevičeva armada, ki ji pripada velik delež na srečnem uspehu operacij, ki jih je naše armadno vodstvo tako vzorno napravilo, je včeraj napadla rusko armado na črti Krosno-Zaklyczin. Napad napreduje. Če se na desnem krilu pri Krosno-Lisko v najkrajšem času posreči, nastane za Ruse zelo kritičen položaj.

Popolna odločitev pa seveda še ni padla, nasprotnik se je izogiba s tem, da se na celi črti umika.

Ruski general padel.

Petrograd, 17. decembra. (Kor. urad.) Nowoje Vremja poroča, da je padel pri Lodzu general Velišto, ki se je odlikoval pri Port Arthurju.

Podlistek.

Svetnik Krajnik.

Spisal Jos. Stariha.

Sodni svetnik Krajnik se je popoldne izprehajal po mestu. Dolgo že ni bil zunaj, bolezen ga je bila priklenila na posteljo in ga mučila že cele tedne. Nihče ni dohajal k njemu med tem časom razen stare in bolehe soproge, prijatelji in nekdanji tovariši so se ga izogibali zaradi njegove sitnosti že prej, koliko bolj sedaj, ko boleden človeka le še pokvari, da ne postane samo še sitnejši, pač pa celo neznosen. Otrok ni imel razen hčere, ki pa je bila že omožena v oddaljenem mestu z nekim profesorjem. Tako je bil torej popolnoma zapuščen in v tej osamelosti je morala prenašati soproga dolge očitke, ki so jo trpinčili podnevi in ponoči. Kaj se je godilo v tem času po mestu, o tem ni imel ne duha ne sluha, kaj se je godilo na bojiščih, to je posnemal iz časopisov, ki jih je imel v roki od jutra do večera in celo ponoči. Ležali so po njegovi postelji razmetani in razgrnjeni, poleg njih različni zemljevidi, opremljeni z raznimioticami, nasejani z zastavicami, da so bili že vsi preluknjani. Kadar je prestavil zastavice naše naprej, se je zadovoljno smehljaj in si mel bele

roke, da so izgledale kakor voščene. Takrat je prijel tudi čašo vina, ki ga je imel navadno zraven postelje, in jo je v dušku zvrnil na zdravje armade. In ponosno je zasihal osivele brke kvišku. Kadar je pa moral z zastavicami retirirati samo za spoznanje, je rezko poklical soprogo in jo začel oštevati, kakor bi bila ona vsega kriva. Tako si je ustvaril lastno menenje o vseh vojnih dogodkih in se ga je držal trdovratno. Soproga pa je imela poleg vseh sitnosti vendar to dobroto, da ji ni bilo treba čitati časopisov in da je vselej že iz moževega nastopa spoznala situacijo armade.

Nazadnje je vendar ozdravel, začel je počasi vstajati in danes je bilo prvič po dolgih tednih, da se je izprehajal po mestu. Nu, kako se je vse izpremenilo! Saj ni skoro nikjer več videti navadnih ljudi, povsod samo vojaške uniforme, povsod rožljanje sabelj, izza vsakega ovinka trdo korakajoče čete, polni proviantni vozovi in izmučeni konji. Vse vprek iz ulice v ulico, iz mesta v vasi, iz vasi v mesto. Povsod dosedaj neznan šum, poseben vonj, ki ga prej mesto ni poznalo. Po gostilnah vojaštvo, po trgih in ulicah vojaštvo, po cerkvah vojaštvo, po prodajalnah in izprehajališčih vojaštvo, na poti iz tega na oni svet menda tudi samo vojaštvo. Vmes ranjenci različnih stopinj, blede in usmiljenja vredni.

Svetnik je stopal počasi iz ulice v ulico,

nastopil nazadnje pot okoli mesta in čudne misli so vrele v njegovi glavi. Opiral se je ob palico. Udaril včasih z njo po kamenu na cesti ali po deblu v drevoredu in videti je bilo, da ni popolnoma zadovoljen s svojim prvim izprehodom, ki je tako hrepenel po njem. Nekaj mu je zapiralo sapo, nekaj težkega je ležalo v vzduhu in iz njega pritiskalo na njegove prsi.

Na oglu pri gledališču se mu približa mlad človek in molče iztegne desnico proti njemu. Svetnik dvigne glavo. Nasproti mu gleda bled izsesan obraz in iz njega sušica, ki mu je stisnila rame in izplahnila ozke prsi. Svetnik obstane:

„Tako mlad, pa beračiš ... kaj je s taboj?“

Oni umakne desnico in pogleda v tla.

„Nič ne odgovoriš?“

„Vprašujočim nimam kaj odgovarjati ... govori dovolj glasno zabuhli obraz in vpijejo izpite oči.“

Svetnik nekoliko pomisli.

„Ali si sam?“ vpraša čez nekoliko časa.

„Tukaj sam ...“

„Ne vprašam tega.“

„Žena in otroka sta doma.“

„Znan mi je tvoj obraz, nekje sem ga videl ... pelji me v svoje stanovanje ...“

Počasi stopata dalje. Svetnik udriha s palico po deblih in misli in misli, tujec leze vedno bolj skupaj, z vsakim korakom je neznatnejši. Kakor bi hotel zlesti v zemljo in se zariti vanjo.

Najvažnejša bitka.

»Berliner Tageblatt« piše: Iz Peterburga se poroča: Vsa znamenja kažejo, da se kmalu odigra najvažnejša bitka na ruski fronti. Nemci odpošiljajo nova ojačenja proti vzhodu. Jasno je, da pripravljajo za nastop še velike sile. Našli bodo Ruse pripravljene za sprejem, tudi »general zima« jih bo sprejel. V 14 dneh nastane veliki mraz, ki mu oprema nemških čet ni kos. Medtem se bijejo le praske.

Kusko poročilo.

Ruski generalni štab je izdal te dni to-le poročilo: V okraju Mlava nadaljujemo uspešno ofenzivo. Dne 12. decembra smo zavzeli sovražno pozicijo pri Ciechanovu. Sovražnik se je umaknil. Na fronti Lovičllov, kjer se vrše glasom nemških poročil glavne operacije, — vzdržujejo Nemci trdovratno ofenzivo. Ko so prizadejale naše čete Nemcem prav velike izgube, so se umaknile v nove pozicije severno od reke Bzure. Sicer so se vršili na levem bregu Visle le majhni boji. Položaj pri Krakovu je neizpremenjen. V Karpatih se nadaljuje premikanje avstrijskih in nemških čet.

Angleška tolažba.

»Times« pravijo, da je krivo ruskih porazov edino le pomanjkanje železnic na Poljskem. Zato je najnujnejše, da se železniške zveze izboljšajo. Če je bilo to mogoče v japonski vojni pri transsibirski železnici, bo mogoče sedaj. Odlaganje je nevarno. Dokler nimajo ruske armade boljšega položaja zlasti z ozirom na železnice, bodo vedno na slabšem.

Veseli nad zmago v Berlinu.

Berolin, 17. dec. (Kor. urad.) Poročilo o veliki zmagi na vzhodu se je med prebivalstvom bliskoma razneslo in je navdušenje nepopisno. Vse hiše so v zastavah, med katerimi se vidijo tudi avstrijske in ogrske zastave. Šole bodo jutri zaprte. Listi slavijo zmago kot zmago prve vrste in naglašajo deleže avstro-ogrskih čet pri zmagi.

Boji v Karpatih in okoli Przemysla.

»Az Est« poroča iz Munkača: Rusi so zapustili že velik del Karpatov ter so imeli silne izgube in poraze. V komitatu Marmaros stoji večji sovražni oddelki, ki jih pa naši zadržujejo v primernih pozicijah.

Na zgornje Ogrsko je došel aviatik, ki pripoveduje, da je prišel takoj, ko se je dvignil v silen vihar, ki ga je zanesel v Satoralyo Ujhely. Aviatik pripoveduje, da je Przemysl danes še vedno tako močen in nepoškodovan, kakor je bil prvi dan obleganja. Branitelji stoji v močnih pozicijah pred trdnjavo in niso izgubili niti pedi zemlje. Tudi izpade ponavljajo dan na dan s sijajnim uspehom. Vojaki so dobro raz-

položeni ter se norčujejo iz svojega položaja. Živil imajo v izobilju tudi za ujetnike, vsled česar je izstradanje trdnjave ravno tako nemogoče, kakor zavzetje.

Ruske kavkaške čete se buniyo.

Budimpešta, 16. decembra. »Az Est« poroča iz Hussta: V Stanislavu se nahajajo čete so bile obveščene, da se Turčija uspešno vojskuje s Rusijo. To poročilo je povzročilo veliko vznemirjenje med kavkaškimi četami, ki se boje za svoje družine doma na Kavkazu. Sedemsto kavkaških kozakov se je spuntalo in so odrekli Rusom nadaljno službovanje. Rusko vojno vodstvo je teh sedemsto kozakov dalo ukloniti in jih prepeljati v notranjost Rusije.

Sin nemškega drž. kancelarja ujet.

Berolin, 17. decembra. Najstarejši sin državnega kancelarja Avgust Friderik pl. Bethmann-Rollweg, ki je bil na vzhodnem bojišču ranjen in od Rusov ujet, je bil rojen 1. 1890.

Šolska ladja trgovske mornarice „Bethoven“ se je potopila.

Trst, 15. (Kor.) O šolski ladji trgovske mornarice „Bethoven“, ki je zapustila dne 29. marca t. l. New Castle v Avstraliji, obložena z ogljem, ki je bilo namenjeno za Valparaiso, ni bilo dosedaj, kljub neumornemu poizvedovanju, mogoče dobiti kakega poročila.

Ker so, kakor je znano, divjali ob čilenskem obrežju v drugi polovici maja strašanski viharji, je skoraj gotovo, da se je imenovana ladja vsled teh viharjev potopila.

Poveljnik ladje je bil Viktor Orschulek iz Olomuca, katerega je na tem potovanju spremljala njegova mlada soproga. Prvi častnik je bil Ivan Cosulich, sin prvega člana odbora društva Austro-Americana, Kalista Cosulicha. Na krovu je bila posadka 22 mož in 20 kadetov iz različnih krajev monarhije.

Bolgarsko-grška preiskovalna komisija.

Sofija, 16. decembra. Spričo med bolgarsko in grško vlado sklenjenega dogovora se je sestavila preiskovalna komisija, ki naj dožene odgovornost na grško-bolgarski meji.

Angleški podmorski čoln potopil turško oklopnico „Misudie“.

London, 16. (Kor.) Admiraliteta razglša: Angleški podmorski čoln „B 11“ je včeraj priplul v Dardanele. Kljub močnemu morskemu toku se je pod peterimi vrstami min spustil v globočino ter torpediniral turško oklopnico „Misudie“, ki je stražila mine. Dasiravno ga je sovražna artiljerija zasledovala, se je čoln potem, ko se je ponovno spustil pod vodo in ostal pod isto celih devet ur, vrnil povsem nepoškodovan. Ko se je zadnjič prikazal na površju, je vi-

del, da se turška oklopnica „Misudie“ z zadnjim delom potaplja.

Angleško-francosko brodovje pred Dardanelami.

Bazel, 17. decembra. (Kor. ur.) Po poročilih iz Aten sestoji francosko-angleško brodovje, ki blokira (oblega) Dardanele, iz šestih drednetov (štirih angleških in dveh francoskih), nadalje iz štirih angleških in treh francoskih križark, dveh francoskih polagalcev min, osmih angleških rušilcev, štirih francoskih torpednih čolnov, podmorskih čolnov, in več transportnih ladij.

Z bojišč.**Izgube zaveznikov pri Ypernu.**

Rotterdam, 17. decembra. »Daily Chronicle« poroča iz Dünkirchna dne 15. t. m.: Zavezniki (Angleži in Francozi) so pri zadnjih bojih za Ypern v treh dneh izgubili 24.000 mož.

NA FRANCOSKEM IN V BELGIJI.**Nemci hočejo prodreti.**

Berolin, 16. decembra. »Berliner Tageblatt« poroča: »Daily Mail« in »Times« pišeta, da se je pred več dnevi začela nemška ofenziva proti Calais. Najtežji topovi so neprestano obstreljevali Nieuport in okolico. Nieuportsko predmestje, St. Georges, je v plamenih. Pričakuje se, da podpirajo Nemci obstreljevanje z napadom od južne strani, ker se jim je pred kakim tednom posrečilo, izsiliti si prehod preko Yserkanala nekaj kilometrov severno od Pervyse. Sicer je kraj med Pervyse in Ranskapelle podoben jezeru. Nemška infanterija ima torej pri prodiranju težkoče. Močne nemške sile so pri Middelkerke, in na cesti med Middelkerke in Saint Pierre Capelle je postavljen top za topom. Angleško časopisje smatra za izključeno, da bi bil nemški poizkus, prodreti, uspešen, če je sploh resno mišljen. Nemcem nasproti da so koncentrirane prav velike armade, katerih razvrstitev da nemškemu generalnemu štabu ni znana, ker ovira poizvedovanje megleno vreme.

50.000 INDIJCEV.

Bazel, 17. decembra. (Kor. urad.) Po bazelskih poročilih je v Marseille dospelo 50.000 vojakov rodu Gurkha, ki jih bodo spravili na sever.

3000 MRTVIH IN RANJENIH FRANCOZOV.

Berolin, 18. decembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Boj pri Nieuportu stoji ugodno, pa še ni končan.

Napad Francozov pri La Bassee in Arras, kakor zasedanje Somme so se z velikimi izgubami za nasprotnika ponesrečili. Samo ob Somme so izgubili Francozi 1200

Pred napol razpalo predmestno hišo se ustavita. Po polzkah, umazanih in vlažnih stopnicah pelje tujec svetnika navzdol do nizkih, začrnelih vrat. Iz vseh kotov diši po plesnivosti, po pokvarjenih živilih, po kislem. Svetniku se ustavi noga, tesnoba mu leže na prsi.

„Kaj namerjaš ... čemu me vodiš v klet? ... Ako misliš kaj hudega, vedi, da imam samokres pri roki,“ de svetnik.

Tujec se prisiljeno nasmehne:

„Res ni posebno zaupanje zbujujoče moje stanovanje,“

In odpahne duri, da zaškripljejo.

V poltemi se svetnik počasi razgleda. Kri mu zaledeni v žilah, oči se izbulijo. Na kupu slame v kotu se nekaj giblje, dvoje, troje živih bitij.

„To je moja žena in oba otroka,“ opomni tujec. „Ponudil bi Vam stol, da sedete, pa ga nimam in vem, da bi tudi ne sedli ... Žena leži že tri mesece, jetična je. Pa bi morda še kdaj vstala, ali gospod, glad jo spravi te dni pod zemljo. In otroka in mene. Pa bolje prej, nego pozneje.“

Svetnik se obrne, neznosen mu je pogled, v želodcu se mu dviga.

„Pojdiva na zrak ... tam govoriva dalje.“

„Teško se oddahne gori nad stopnicami. Pripovedujte ... nakratko ... kako ste prišli tako daleč ...“

Tujec začne naglo in v presekanih stavkih:

„Bilo je drugače še pred nedavnim časom. Ko sem se pred štirimi leti poročil, se mi je smejala bodočnost še vsa vesela nasproti. Moje roke so bile, moja vera v življenje neomajna. Znal sem delati za dva, za tri, ako treba. Ni bila sicer velika moja služba, prihraniti se ni dalo ob njej še ničesar, ali izhajalo se je pošteno. Kdo bi si bil mislil, da se izpremeni tako kmalu? Letos, ko je izbruhnila vojna, so nas odpustili iz službe vse delavce, niso nas več potrebovali. Iskal sem službe drugod, a tedaj sem začutil neko omotico v svoji glavi, neko utrujenost in zaspanost v svojih žilah. Morali so tudi drugi opaziti to izpremembo na meni, zakaj nihče me ni hotel sprejeti, povsod je bilo drugih dovolj. Cele dneve in tedne sem pretekal od hiše do hiše, od vasi do vasi, od mesta do mesta. Nikjer nič. Ponudil sem se prostovoljno k vojakom, da bi vsaj moji dobivali podporo in se tako preživili, toda niso me hoteli sprejeti, pre slab sem jim že bil. Od gladi in mraza je zbolela žena, umira z otrokoma vred. Vi ne veste, kako zavidam vojake na bojiščih. Nimajo dobrega, a slabšega ne morejo imeti od mene, ko vsaj vedo, da jim je za silo preskrbljena družina. Njih muke niso težje od mojih.“

Umolknil je in gledal v tla, ustnice so se mu tresle razburjenosti, roke gladi in pomanjkanja.

„Nisem vajen beračiti, gospod,“ je iz-

pregovoril vnovič in nekaj grozno bolestnega in obupnega je bilo v tem glasu.

Svetnik se je nervozno premikal, prestopal z noge na nogo in vlekel svoje osive brke, kakor bi jih hotel izpuliti. Nato je segel v žep.

„Náte, za sedaj to ... za danes ... za noč ... preskrbite si drv in tople hrane ... jutri homo govorili dalje.“

Tujcu so se oči razširile in rdečica je šinila v njegova lica. Skoro se mu je zašibilo koleno, padel bi bil pred svetnika, ko je videl v svoji roki dvajsetak. Ni vedel, ali bi se smejal ali bi jokal, toda čutil je nepopisno hvalečnost v svojem srcu in vzkliknil je iz dna duše:

„Še so dobri ljudje na svetu ... samo da bi ne bilo tako težko človeku, ki mora sprejemati dobre ...“

Drugi dan so se začeli tudi že drugi zanimati za siromaka, zbrala se je čedna vsotica, ki je poživila ubogo družino in skoro si ta drzne upati na boljše čase, ko mine bolezen, ko se zopet najde delo in zasiže lepše solnce,

Svetnik je pustil svoje časopise in zemljevide ... njegovo oko iztiče po mestu za siromaki, ki so padli v nesrečo brez lastne krivde in pomaga ... pomaga ... Doma pa ima soproga mir od jutra do večera, ko se svetnik blaženo prismehlja skozi vrata in kmalu nato sladko zaspi. —

ujetnikov in najmanj 1800 mrtvih. Naše lastne izgube tam ne znašajo 200 mož.

V Argonah smo z dobro izvedenimi napadi ujeli 750 mož in zaplenili nekaj vojnih potrebščin.

Od ostalih delov zapadne bojne črte ni bistvenih dogodkov poročati.

Na vzhodno in zapadno-pruski meji je položaj neizpremenjen.

Na Poljskem sledimo umikajočemu se sovražniku naprej.

Francosko poročilo.

Pariz, 17. decembra. Uradno poročilo od 15. t. m. popoldne: Med morjem in Lysom so Angleži zavzeli lesovje zahodno od Wyčaete. Dobljeno ozemlje držimo kljub močnemu sovražnemu napadu. Med belgijsko granico in Somme se ni ničesar zgodilo. Med Somme in Argonami včasih ponehajoče kanonade z manjših silo. V Argonih smo nekoliko napredovali in vzdržujemo napredke prejšnjega dne. V Vogezih je bil iz daljave obstreljevan kolodvor pri Saint Léonard. V Alzaciji je bila sovražna artiljerija zelo delavna. Razen v Steinbach, kjer je bil omogočen napad nemške infanterije smo povsod obdržali prejšnja napredovanja.

Dnevne novice in dopisi.

Eden izmed naših junakov. Stotnik generalnega štaba Štefan Duić, generalni štabni načelnik 6. infanterijske divizije, je zapazil v bojih pri Stanimirzu, da se je nahajala ena izmed avstrijskih baterij v najhujšem nasprotnikovem ognju ter je bilo nevarno, da bo popolnoma uničena. Kljub najlutejšemu šrapnelnemu ognju je šel stotnik Duić iskat boljše krito postojanko za ogroženo baterijo in jo je tako res rešil, da ni bila uničena. Naslednji dan se mu je pri prostovoljno odrejenem ponočnem umikanju svoje divizije kljub najslabšim razmeram tamošnjih cest posrečilo, spraviti vse dele iz bojne črte, ne da bi jih bil sovražnik nadlegoval, pri čemer je znal sovražnika tako preslepiti, da je ta že davno zapuščene postojanke v jutranjem svitu še cele ure dolgo obstreljeval. Stotnik Duić, ki mu je njegov divizionar dal najčastnejše izpričevalo: „da je bil v težavnih trenutkih dragocen svetovalec in opora, ki je ne more pogrešati,“ je bil v priznanje za svoje junaško, uspešno zadrževanje pred sovražnikom odlikovan z redom železne krone tretjega razreda z vojno dekoracijo.

Za božičnico ranjenim vojakom v Celovcu je daroval č. g. Franc Virnik, župnik v Št. Jurju pri Celovcu, 10 K.

Na koleri je umrl v bolnišnici v Hebu na Češkem rudar Janez Wunder iz Volšperka. Bil je tudi ranjen na severnem bojišču. Glasom uradnega poročila je umrl na koleri na severnem bojišču meseca oktobra tudi rezervist poljsko-lovskega bataljona št. 8 Janez Mitterbacher iz Labudske doline.

Ranjeni in bolni vojaki v Celovcu so nastanjeni v sledečih bolnišnicah: Dne 14. t. m. jih je bilo v rezervni bolnišnici št. 1, in sicer: v c. kr. vojaški bolnišnici 212, v Waisenhauskaserne 891, v šoli pod Križno goro 410, v sirotišnici sester uršulink 187; v rezervni bolnišnici št. 2, in sicer: v Jezuitski vojašnici 438, v šoli v Bismarkovem obmestju 299, v obrtni šoli 98, na gimnaziji 233, v godbenih dvoranah 204, v rudarski šoli 104. V rezervni bolnišnici „Rdečega križa“ je bilo dne 17. t. m. in sicer: v Marijanišču 240, v elizabetinskem samostanu 47 in domobranski bolnišnici 185 mož.

Škof Koloman pl. Belopotocky umrl. Bivši apostolski vojni vikar, škof Koloman pl. Belopotocky je umrl dne 15. t. m., star 69 let.

Za črnovojniško službo potrjeni bodo izvežbani v kraju pristojne politične oblasti. **Prevoz ranjencev.** Dne 17. t. m. je bilo iz rezervnih bolnišnic št. 1 in 2 v Celovcu nad 150 in iz rezervne bolnišnice „Rdečega križa“ v Marijanišču 40 ozdravelih ranjencev in bolnikov poslanih k poveljstvom dopolnilnih okrajev.

Pogreb ruskega častnika v Pragi. V Pragi je podlegel svojim ranam ujeti ruski poročnik Mihal Kokošin. Naša vojna uprava mu je preskrbela svečan pogreb. Krsto je dičil krasen palmov venec z belim trakom, katerega je daroval praški oficirski zbor. Sprevod se je vršil z vojaškimi častmi in za krsto so korakale številne častniške deputacije. Padlega ruskega poročnika so položili na praškem Olšanskem pokopališču v častno grobnico. Pogrebu je prisostvovalo tudi mnogo civilnega občinstva.

Alkohol ni za ranjence. Po poročilih polkovnika v p. Sphora v Gießenu je bil l. 1870/71. najbolje urejen vojni lazaret za hudo ranjene v gradu Engers. Prvi zdravnik je bil nemški Amerikanec, ki je pri svojem poslu uporabljal izkušnje, ki si jih je pridobil v ameriški meščanski vojni. Ranjence so vsak dan po celem životu umili, imeli so vedno svež zrak, dobivali pa niso ne alkoholnih pijač ne tobaka. Od 1050 ranjencev so umrli tam le štirje, vsi drugi so ozdraveli. Noben drug nemški lazaret ni imel tako dobrega uspeha.

Smrtna kosa v samostanu sester Elizabetink v Celovcu. Dne 16. t. m. ob polpetih popoldne je umrla v samostanu sester Elizabetink sestra Marija Jožefa, roj. Scheucher. Dosegla je starost 74 let in je bila v samostanu 48 let. V petek nato ob 12. uri popoldne je pa umrla bivša prednica samostana sestra Marija Angelina, roj. Zemrosser, v 69. letu starosti. N. p. v m.!

Ukve. Marija je prišla kot vojskina truma; premagane so bilo vse zapreke in ustanovila se je Marijina družba. Dvanajst vrlih deklet je bilo 8. grudna, na praznik brezmadežnega spočetja D.M., sprejetih. Navzoči so bili prečastiti gospodje: g. prelat dr. Martin Ehrlich, g. pater iz Ovčje vasi in naš mnogozaslužni g. Jožef Kukačka. Dve dekleti sta bili že v Narodni šoli pri Velikovcu sprejeti, tako da jih je sedaj vseh skupaj štirinajst. To je prva Marijina družba v Kanalski dolini, ob laški meji. Želeti bi bilo, da bi sledila dekleta temu lepemu zgledu tudi v drugih krajih, ker posebno v tem žalostnem času potrebujemo tembolj Marijine pomoči.

Ranjenci in bolni vojaki v Celovcu.

Dne 13. t. m. so bili v rezervni bolnišnici št. 2, v gimnazijskem poslopju med drugimi od 7. peš polka: Poddes. Jožef Untermeister, inf. Vinko Stirnbauer s Kranjskega (strel v nogo), Jernej Marč iz Ptuja (strel v prst leve roke), Boštjan Seebacher iz Celovca, bolan, četovodja Andrej Unterhainer iz Stalla, bolan, inf. Filip Prikršnik s Tolstega vrha, bolan, inf. Anton Bankovšek s Kranjskega (prestreljeno levo ramo). Polj. top. p. št. 9: Topničar Pavel Rachošiči iz Rikarjevsi, bolan. Peš polk št. 17: Inf. Bab. Vodišek iz Vidma (strel v levo roko). Domobranski peš p. št. 4: Inf. Peter Wasserfelder iz Albecka (strel v levo roko), Šimen Oster iz Kotelj, bolan, Miha Stocker iz Ramsan, bolan. — Poveljnik rezervne bolnišnice št. 2 je g. c. in kr. nadštabni zdravnik s. r. dr. Zeliška. — Od ranjencev, došlih dne 12. t. m. v Celovec, so bili sprejeti v rezervno bolnišnico 1, sirotišnico sester Uršulink: P. p. št. 87: Poddes. Štefan Cimerman, ranjen, inf. Lipe Klinte, ozebel, inf. France Brlužnik, ozebel, inf. Štefan Gabreč, ozebel, inf. Janez Ran, ozebel, korp. Viljem Kraft, bolan. Domobr. p. p. št. 27: Inf. Pavel Drenik, ozebel, Jožef Černe, ranjen, nad. rez. Janez Kandler, ozebel, inf. Anton Kastelic, bolan. Peš p. št. 47: Inf. Peter Ledinek, ozebel, Franc Unger, bolan, Martin Jakolič, ozebel, Anton Gril, ozebel, Avgustin Požarnik, ranjen. Peš p. št. 27: Inf. Viljem Rak, ozebel, Jožef Prabic, ozebel, Franc Ralland, ozebel. Domobr. p. p. št. 26: Korp. Marka Zagrišič, ranjen, inf. Anton Rubnik, ozebel.

Najnovejša poročila.

NOVI BOJI Z RUSI.

Dunaj, 19. decembra. Uradno se razglša:

Naše preko črte Krasno Zakliczyn prodrle sile so zadele včeraj na močan odpor.

Tudi na spodnjem Dunajecu so hudi boji. Ruske zadnje čete, ki se na zahodnem bregu reke žilavo vzdržujejo, so skoraj popolnoma pregnane.

V južni Poljski so bili boji pri zasledovanju sovražnika. Sovražnika smo brez izjeme vrgli nazaj. Naša že predvčerajšnjem zvečer v Jedrzejow (Andrejew) udrila kavalerija je dospela Nido.

Dalje severno so zvezne čete prekoračile Pilico.

V Karpatih so razen manjših, za naše orožje ugodno izpalih bojev, ni nič dogodilo.

Naše čete, ki so izpale iz Przemysla, so vkorakale po izpolnitvi svoje naloge od sovražnika neovirane zopet nazaj v trdnjavo. Prepeljale so s seboj nekaj sto ujetnikov.

Namestnik šefa generalnega štaba

pl. Höfer, generalni major.

Dunaj, 20. decembra. Uradno se razglša: V Karpatih smo včeraj sovražnikove prednje čete na ozemlju Latorcze vrgli nazaj. Severovzhodno od prelaza Lupkhw se razvijajo večji boji.

Naši napadi iz fronte Kresno-Zakliczyn pridobivajo počasi na prostoru. V dolini Biale so naše čete prodrle do Tuchowa.

Boji ob spodnjem Dunajecu trajajo dalje. Rusi so se torej v Galiciji vnovič z močnimi silami postavili v bran.

Na južnem Poljskem smo dosegli Nido.

Namestnik šefa generalnega štaba

pl. Höfer, generalni major.

Razno iz vojne.

Zanimivo premirje.

Znani madjarski dramatik Fr. Molnár, ki se nahaja sedaj kot časniški poročevalec na južnem bojišču, poroča v »Az Estu« tako-le:

Okoli pol 2. ure popoldne je naenkrat na srbski strani utihnilo streljanje. Iznad okopa se je pokazal dolg drog z belim robcem na vrhu. Srbski trobentač je neprestano trobil. Očividno je hotel priti k nam posrednik. Takoj je odšel glasnik k našemu poveljniku. V trenutku so utihle puške tudi na naši strani. Izza srbskega okopa se je pojavil eleganten srbski častnik, poleg njega pa vojak z belo zastavico, za njim pa trobentač, ki ni niti za trenutek nehal trobiti. Šli so proti nam in nihče izmed nas ni sprožil puške. Sprejel jih je eden naših častnikov pred našimi okopi. Srbski častnik je izpregovoril nemški:

— Prosimo za štiriurno premirje, ker bi radi pokopali svoje mrličje.

Sledil je nato kratek pogovor, stopili smo k telefonu in stvar je bila gotova... Naš poročnik se je ponašal napram srbskemu častniku korektno, ali ni bil prijazen. Ko je bil dogovor končan, je rekel po vojaško kratko:

— Naravnajva si uri!

Oba sta vzdignila levici, na katerih sta nosila uri kot zapestnici. Nato sta se leseno pozdravila in obrnila vsak k svoji četi.

Tudi mi smo imeli svoje mrtvece in jih je bilo treba pokopati. Ostali vojaki so odložili puške, se zavili v pogrinjala in so se vlegli vsi razen straže.

Naenkrat se je zopet pokazal bel robec na srbski strani. Kaj je zopet? Z robcem mahajo proti nam, a v roki ga drži drug častnik. Z njim prihajata še dva druga častnika. Naš poročnik je skočil na okop in jim je stopil nasproti v spremstvu praporščaka. Srečali so se nekako na sredi pota. Srbski častnik pozdravlja in se prijazno smehlja:

— Gospoda, — je rekel — gotovo ne zavrneta kolegialne prošnje viteškega nasprotnika. Podpišita nama te-le razglednice...

Istočasno je potegnil iz žepa okoli tri-deset razglednic, ki so bile že vse naslovljene in je stal na njih napian sledeči pozdrav: »Pošiljamo pozdrav z bojišča ob priliki štiriurnega premirja.« To besedilo, kakor tudi naslovi so bili napisani v francoskem jeziku.

Srbski častniki so se prijazno smehljali in zelo vljudno prosili našega poročnika. Razglednice so bile naslovljene na gospe in gospodične. Ena je bila soproga nekega vseučiliškega profesorja, in častnik, ki je prinesel razglednice, je bil privatni docent belgrajske visoke šole. Naš poročnik se je nekoliko zresnil, ker mu stvar ni bila posebno všeč, končno pa je le pristal na prošnje, prijel za pisalo, ki so mu je ponujali, ter je podpisal svoje ime na razglednico. Enako

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

je storil tudi njegov spremljevalec, praporščak.

Pozneje je dejal naš poročnik, da mu vsa stvar ni bila posebno prijetna, ker se mu je zdelo, kakor da bi podpisoval menico, ali pozneje se je potolažil sam pri sebi.

— Tovariši! — je rekel nenadoma drug srbski častnik, potegujoč iz žepa zamot papirja — to so najnovejši, tri tedne stari francoski časopisi. Lepo vas prosimo, da bi nam dali kake nemške časnike, da bi slišali tudi drugi zvon.

Praporščak je odšel nazaj v strelski jarek in prinesel nekaj nemških časopisov, ki priobčujejo naša uradna poročila.

V onem času, dokler se ni vrnil praporščak, pa se je zgodilo to-le:

Častniki so molčali. Naš poročnik je gledal v smeri, kamor je odšel praporščak. Po kratki pavzi je izvlekel srbski stotnik srebrno dozo in ponudil svalčice našemu poročniku, ki je priznal pozneje, da se je nahačal pred najtežjim vprašanjem v svojem življenju. Ali naj bi ne sprejel z izgovorom, da ne kadi? Lagati ni hotel. Če bi odbil kar naravnost ponudbo, bi pomenjalo brez vzroka žaliti nasprotnika. Kaj naj stori? — Srbski stotnik je držal več nego 20 sekund dozo odprto, ko se je našemu poročniku porodila dobra misel. Potegnil je tudi on svojo dozo iz žepa. Srbski častnik se je posmejal in rekel:

— Torej dobro! Zameniva svalčice. Majhna izprememba nikdar ne more škodovati.

Vzel je iz poročnikove doze nekoliko naših svalčic in vteknil na njihovo mesto ravno toliko srbskih.

In zopet so obmolknili vsi. Potem je privatni docent prekinil molk z besedami:

— Ali ne bi morda tudi mi popisali vaše razglednice?

— Hvala, ni treba! — je odgovoril poročnik.

Praporščak se je vrnil in razdelil časopise, ki jih je prinesel srbskim častnikom, ki so se mu zahvalili. Tedaj je pokazal privatni docent veliko votlo drevo, ki ni bilo daleč od njih, na pol pota med srbskimi in našimi pozicijami.

— Tovariši! — je rekel — domislil sem se nečesa. Stali bomo še dolgo drug proti drugemu v istih zakopih. V onemle drevesu je votlina, ki bi jo lahko uporabljali za pošto...

Obenem je potegnil iz žepa pripravljen listič, na katerem je bila napisana beseda: »Pošta« — — —

Ko je minulo premirje, se je boj nadaljeval, kakor da bi ne bilo nič.

Drugi dan, okoli 11. ure dopoldne, je stopil iz sovražnega zakopa preprost vojak ter odšel brez bele zastave in brez orožja počasi proti onemu votlemu drevesu, noseč pod pazduho omot papirja. Tam je vteknil časopise na »pošto« in se zopet vrnil. Nihče naših ni streljal nanj...

Ganljiv dogodek na bojišču.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Ženeve: Sledečo ganljivo epizodo je pripovedoval neki francoski vojak iz ponočnih bojev za

Ypern: Napočil je jutranji svit in smo zamogli videti teren, kjer smo se bojevali. Brezdvomno so se Nemci po bitki zopet vrnili, da odnesejo svoje tovariše. Vsa pokrajina je bila prazna in videli nismo ne mrtvecev ne ranjencev. Le en sam ranjenec je ležal na pol potu med obema sovražnima strelskima jarkoma. Naši vojaki so še vedno streljali, a niti eden ni meril na nesrečnega. Kar smo zagledali vojaka, ki je prišel iz nemškega strelskega jarka; očitno je hotel pomagati ranjencu. Salva naših vojakov ga je podrla. »Ogenj ustaviti!«, je nenadoma ukazal naš oficir. Ubogali smo in videli na svoje veliko presenečenje, kako je oficir zapustil jarek. Tu ga je zadela nemška krogla. Zbral je kljub temu vse svoje sile in šel krepkih korakov proti nemškemu jarku. Za to hrabro dejanje so oficirju iz obeh jarkov viharno ploskali. Skoro celo uro nismo oddali mi niti noben Nemec nobenega strela. Naš oficir je šel čisto do ranjenca. Kljub temu, da je bil ranjen, je vzdignil Nemca, ga podpiral in ga peljal do nemških strelskih jarkov, kjer ga je začasno položil na neko vzpetino. Nato se je mirno vrnil. Ni prišel brez plačila. Neki nemški oficir je prihitel iz strelskega jarka, iztrgal iz svoje suknje odlikovanje in je pripel na prsa našega oficirja. Iz obeh strelskih jarkov so zadoneli viharni živio-klici. Počasi se nam je bližal oficir, kjer se je utrujen zgrudil nezavesten v naše roke. Nemci so nam pustili dovolj časa, da smo mu pomagali. Nato se je srditi boj med nami in sovražnikom pričel vnovič.

Idila v — vojski.

»Vossische Zeitung« poroča iz Rima: Glasom poročil pariškega »Tempsa« se vrši sedaj med nemškimi in francoskimi strelskimi jarki izmenjava časopisov, ki jih položijo vedno na gotovo mesto. Nekoč je neki nemški oficir priložil listek z besedami: »Časopisi so dobri, a mi jim ničesar ne verjamemo.« Francoski častnik je poslal sledeči odgovor: »Mogoče boste bolj verjeli priloženim ameriškim listom.« Nato je bilo štiri dni vse mirno, nakar se je izmenjava pričela vnovič.

Glas iz Angleške.

London, 16. (Kor.) Vojaški sotrudenik lista »Times« piše: Vojna lahko konča samo s končno zmago trosporazuma, ker slednjič mora zmagati 250 milijonov ljudi nad 115 milijoni pod sicer enakimi odnosi. Ako pa ne hitimo z dogodki, bi doprinešenih žrtev ne otehtale kompenzacije, ki bi jih bilo mogoče dobiti od premaganih in tako bi ne imeli od zmage nobene koristi. Angleži so v glavnem grešili s tem, da so bile njih priprave pomanjkljive. To zadevo je treba preiskati po končani vojni. Ako gotovi ljudje dobijo to, kar zaslužijo, se jih obesi. Ako naj dosežemo vse smotre vojne, nas to stane lahko več let. Mi se svojih vojaških novincev ne moremo posluževati pred prihodnjem februarjem. V tej največji vseh vojen pride štiri mesece po izbruhu pet mož na Angleškem na vsakega vojaka v fronti. Dokler ne moremo

obrniti tega razmerja, ne moremo se vojskovati tako silno, kakor je bilo treba.

Vojna v vzhodni Afriki bi bila posebno siromašna. Razočaranje je, da ni bila vojna proti Nemcem v afrikanskih kolonijah boljše zamišljena in izpeljana.

Pisatelj misli, da Francoska ni postavila toliko vojakov na bojišče, kot jih sploh ima. Vzrok temu, da je pomanjkanje orožja in drugih potrebščin. Rusi so zopet na slabšem vsled slabih komunikacijskih zvez. Zavezniki morajo več storiti kot dosedaj in morajo postopati boljše.

Loterijske številke:

Trst, 16. dec.: 21. 56. 71. 85. 55.

Dunaj, 19. dec.: 55. 67. 52. 61. 28.

Franc Siebert, trgovina mila in sveč, Celovec, Stauderhaus, priporoča svojo bogato zalogo voščenih in stearinskih sveč, stenj in olje za večno luč, kadilo, oglje za kadičnice itd. Razpošilja se na zunan.

Ovčjo volno

kupuje

H. Podpečan, Ljubljana,

nova hiša Kranjske hranilnice (Gradišče).

Zakaj?

ne pišete takoj po krasni cenik in najnovjše vzorce, kateri se dopošljejo vsakemu zastoj in poštne prost iz
Prve gorenjske razpošiljalnice Ivan Savnik, Kranj 162

Pomanjkanje kave ni več!

Vladna kava

Kupil sem večji postavek kave, ki stane na mestu oddaje v
CELOVCU:

Kava, povojena . . . K 4.— }
Santos-kava, surova . . . 3-30 }
Rio-kava, surova . . . 3-10 } 1 št.

Kdor vzame več, je nekoliko ceneje.

A. Prosen,
Kosarnska ulica

A. Rasetschnig,
Velikovška cesta

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavnica K 8.000.000.

Rezervni fond okroglo K 1.000.000.—.

Denarne vloge na
knjižice se obre-
stujejo po

4 %

od dneva vloge
do dneva vzdiga.
Rentni davek
plača banka sama.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in
vnovčuje zapadle kupone.

Daje predjume na vrednostne papirje — Zavaruje srečke
proti kurznim izgubam.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.
Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spiljetu, Trstu,
Sarajevu, Gorici in Celju.

Denarne vloge v tekočem računu obrestujejo se:

po dogovoru od 4 % naprej.